

Časopis Vesmír se věnoval tématu sesuvů

V říjnovém čísle časopisu Vesmír vyšla série článků, které jsou věnované problematice sesuvů – jejich vztahu ke krajině a jimi působených škod. Osm článků tematicky zahrnuje jak popis škod, které sesuvy způsobují, tak i právní cesty, jak bránit jejich vzniku. Nabízejí rovněž historický exkurz do vnímání těchto jevů našimi předky i popis toho, proč lidé dlouhodobě žijí v místech, kde pro ně okolní krajina představuje hrozbu.

Texty jsou výsledkem mezioborové spolupráce odborníků z oblasti přírodních a společenských věd v rámci programu Strategie AV21 Přírodní hrozby a jeho dílčího tématu Péče o krajinu v prevenci nebezpečných přírodních jevů, koordinovaného Ústavem státu a práva AV ČR. Vedoucí tohoto tématu je Hana Müllerová.

Pozornost je také věnována největším sesuvům na planetě, které vznikají pod mořskou hladinou, a k jejichž poznání přispěl nedávno dokončený výzkum AV ČR. Jeden článek si všímá i pozitivních dopadů sesuvů na krajinu, přírodu a poukazuje i na jejich roli jako inspirace pro uměleckou tvorbu.

„V důsledku podnormálních srážek několika posledních let by mohl vzniknout dojem, že sesuvy již v našich podmínkách problémem nejsou. To není pravda, dlouhodobá srážková bilance se může zvýšit. Navíc velmi nebezpečné typy sesuvů – přívalové proudy – mohou vznikat i v suchých obdobích v důsledku krátkých, ale vydatných srážek,“ upozorňuje Jan Klimeš z Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, autor článku Negativní dopady sesuvů a spoluautor článku Pozitivní aspekty sesuvů.

„Vzhledem k tomu, že nejefektivnějším opatřením ke snižování škod, které sesuvy mohou působit, je prevence, tedy umístění stavby mimo nebezpečné území, je období relativního klidu ideální pro správné plánování stavební činnosti,“ podotýká Hana Müllerová, autorka článku Prevence sesuvů v právu. Územní plánování a posuzování vlivů na životní prostředí jsou hlavní právní nástroje prevence vzniku škod ze sesuvů. „Ale ani tyto komplexní právní normy nás nejsou schopny ochránit před vlastní hloupostí,“ dodává Hana Müllerová.

Články týkající se tématu jsou dostupné na webových stránkách časopisu Vesmír.

<https://vesmir.cz/cz/tema-mesice/sesuvy.html>